

Informacja z działalności
Chełmskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Pauliny Orsetti w Chełmie
za 2020 r.

Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti w Chełmie jest samorządową instytucją kultury, która zapewnia obsługę biblioteczną mieszkańcom miasta i powiatu chełmskiego, służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury, dba o sprawne funkcjonowanie sieci bibliotecznej i systemu informacyjnego. Zgodnie z *Porozumieniem w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych zawartym w dniu 7 lutego 2003 r.* pomiędzy organizatorem biblioteki - Miastem Chełm a Powiatem Chełmskim, corocznie przedłużanym aneksem, ChBP sprawuje nadzór merytoryczny i udziela pomocy instrukcyjno - metodycznej bibliotekom publicznym powiatu chełmskiego. Porozumienie wygasło 31 grudnia 2020 r., nowy dokument został podpisany 12 kwietnia 2021 r.

Zakres podstawowej działalności Biblioteki obejmuje:

- badanie potrzeb czytelników, warunków i możliwości ich zaspokajania, analizę stanu organizacji i rozmieszczenia bibliotek,
- zakup, gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliecznych służących zaspokajaniu potrzeb informacyjnych i edukacyjnych oraz rozwijaniu czytelnictwa,
- udostępnianie zbiorów bibliecznych, jak również prowadzenie wymiany międzybibliecznej,
- pełnienie funkcji ośrodka informacji biblieczno-bibliograficznej oraz opracowywanie i publikowanie bibliografii regionalnej, a także innych materiałów informacyjnych, zwłaszcza dokumentujących dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy regionu,
- organizowanie czytelnictwa i udostępnianie zbiorów bibliecznych ludziom chorym i niepełnosprawnym,
- tworzenie i udostępnianie własnych komputerowych baz danych: katalogowych, bibliograficznych i faktograficznych,
- pomoc innym bibliotekom w zakresie udostępniania zbiorów, szkoleń, komputeryzacji,
- prowadzenie różnorodnych form pracy z czytelnikiem, służących popularyzowaniu książki i czytelnictwa oraz upowszechnianiu dorobku kulturalnego regionu,
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami i organizacjami w zakresie rozwijania czytelnictwa i zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności miasta Chełm.

Biblioteka realizuje również inne zadania związane z zaspokajaniem potrzeb czytelniczych i informacyjnych:

- upowszechnianie czytelnictwa,
 - popularyzację biblioteki w środowisku lokalnym,
-

- promocję miasta i regionu,
- rozwój komputeryzacji bibliotek,
- umożliwiał bezpłatne korzystanie z internetu i baz innych bibliotek na terenie Polski i całego świata,
- organizowanie szkoleń i praktyk pracowniczych oraz innych form doskonalenia zawodowego pracowników biblioteki,
- rozbudowę elektronicznych katalogów i baz informacyjnych.

Baza lokalowa

Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti posiada agendy zlokalizowane w czterech budynkach na terenie miasta Chełm.

W budynku głównym przy ul. Partyzantów 40, do którego biblioteka posiada prawo własności, mieszczą się: Wypożyczalnia Główna, Wypożyczalnia Zbiorów Audiowizualnych, Wypożyczalnia dla Dzieci, Dział Zbiorów Regionalnych i Czytelnia, Transgraniczne Centrum Edukacji Ekonomiczno - Społecznej, Dział Organizacyjno – Administracyjny, Dział Finansowo - Księgowy, Dział Rozwoju i Promocji Biblioteki, Dział Gromadzenia, Opracowania i Selekcji Zbiorów oraz Dział Instrukcyjno- Metodyczny.

Do sieci bibliotek publicznych miasta Chełm należą również trzy filie Chełmskiej Biblioteki Publicznej, o różnych statusach własności:

- Filia Nr 1, ul. Nadrzeczna 5 - notarialne prawo własności do lokalu,
- Filia Nr 2, ul. Zachodnia 31 - notarialne prawo własności do lokalu,
- Filia Nr 3, ul. 11 Listopada 4 - wynajem pomieszczeń na podstawie umowy użyczenia lokalu od Urzędu Miasta Chełm.

Budynek główny Chełmskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Partyzantów 40, przystosowany jest do obsługi grup użytkowników z różnymi dysfunkcjami. Obiekt posiada następujące ułatwienia dla osób o specjalnych potrzebach:

- zewnętrzną platformę dla osób niepełnosprawnych,
- 3 windy osobowe i 1 windę towarową,
- 3 toalety dla osób niepełnosprawnych.

Filia nr 2 także posiada udogodnienia dla osób niepełnosprawnych (podjazd, toaleta, szerokie drzwi). Pozostałe dwie filie zlokalizowane są na parterze i posiadają wejścia architektonicznie dostępne dla niepełnosprawnych.

Biblioteka wynajmowała w 2020 r. pomieszczenia następującym podmiotom:

- Archiwum Państwowemu w Lublinie Oddział w Chełmie (stała siedziba),
- Związkowi Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Zarząd Okręgowy Chełm,

- Indywidualnej Praktyce Lekarskiej A. Niderla,
- Warsztatom Terapii Zajęciowej – garaż,
- osobie prywatnej – garaż,
- Zespołowi Śpiewaczemu „Ostoja”,
- NetSpeed Sp. z o.o.,
- Polskiemu Funduszowi Rozwoju SA.

Ponadto ChBP udostępniała odpłatnie salę widowiskową, w zakresie ograniczonym pandemią.

Zatrudnienie

Ogółem w ChBP są zatrudnione 53 osoby (51,75 etatów), w tym w działalności podstawowej 40 osób. W roku 2020 sześć osób odeszło na emeryturę. Pracownicy merytoryczni posiadają wykształcenie bibliotekarskie lub inne kierunkowe, odpowiadające profilowi biblioteki. Na stanowiskach bibliotekarskich zatrudnione są 32 osoby, 16 z nich posiada wykształcenie wyższe kierunkowe.

Działalność w okresie pandemii

Chelmska Biblioteka Publiczna, podobnie jak inne biblioteki w Polsce, na mocy obowiązujących przepisów prawa była nieczynna w dwóch terminach 2020 r. od 12 marca do 5 maja (na podstawie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, przedłużanego rozporządzeniami RM) oraz od 7 do 29 listopada (na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2020 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii). Filie były nieczynne nieco dłużej podczas pierwszego etapu lockdownu (12 marca – 10 maja ubiegłego roku). W trakcie zamknięcia bibliotek bibliotekarze prowadzili prace wewnętrzne (zakupy i opracowanie zbiorów, selekcje i skontra zbiorów), podnosili swoje kwalifikacje zawodowe korzystając z licznych szkoleń online, prowadzili ożywioną działalność informacyjno-edukacyjną na portalu Facebook i w serwisie internetowym biblioteki. Po otwarciu placówek obowiązywały rygorystyczne zasady reżimu sanitarnego związanego z wypożyczaniem oraz organizacją wydarzeń: DDM (dystans, dezynfekcja, maseczka), trzydniowa kwarantanna księgozbioru, ograniczenie liczby użytkowników w przestrzeni bibliotecznej, zakaz wolnego dostępu do półek, prasy, księgozbioru podręcznego i komputerów. Począwszy od połowy marca biblioteki funkcjonowały zgodnie z rekomendacjami Biblioteki Narodowej. Bibliotekarze opracowali zasady i regulaminy związane z pandemią. Poniesiono dodatkowe wydatki na zakup maseczek, płynów dezynfekcyjnych, rękawiczek, osłon ochronnych, separujących stanowiska wypożyczeń.

Pandemia spowodowała znaczny spadek liczby czytelników (o ponad 19% w stosunku do 2019 r.) i ich aktywności w bibliotekach, wynikający z okresowego zamknięcia agend oraz lęku użytkowników przed zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Największe spadki zanotowano w ilości odwiedzin w czytelni, które praktycznie były zupełnie niedostępne albo dostęp do nich był ograniczony od marca ubiegłego roku. Odwiedziny w czytelni zmniejszyły się o 74% w stosunku do roku ubiegłego. Odwiedziny w wypożyczalni spadły o 34%, a wypożyczenia zbiorów na zewnątrz o 33%.

Podstawowe dane statystyczne

Zbiory Chełmskiej Biblioteki Publicznej na dzień 31 grudnia 2020 r. liczyły **250 974** jednostek inwentarzowych, w tym: **195 994** książek, **44 414** zbiorów specjalnych (z tego **9 719** audiobooków) oraz **10 564** egz. czasopism oprawnych. W roku sprawozdawczym biblioteka posiadała **43** tytuły prasy bieżącej, w tym **7** z prenumeraty.

W roku 2020 przybyło do Biblioteki ogółem **3 923** egz. książek, w tym z zakupu **1 595** egz. Na zakup książek łącznie wydatkowano **35 623,65** zł, w tym:

• środki własne	10 939,49 zł
• dotacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Priorytet 1)	4 699,16 zł
• dotacja z PZU	19 985,00 zł

Chełmska Biblioteka Publiczna otrzymała dotację w ramach Programu Biblioteki Narodowej *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek* w kwocie **5 375 zł**. Z otrzymanych środków zakupiono **191** egz. książek oraz **30** audiobooków. Zbiory Chełmskiej Biblioteki Publicznej uzupełniono o nowości wydawnicze oraz książki poszukiwane przez czytelników.

W 2020 roku oprócz książek zakupiono **332** jednostek zbiorów specjalnych (audiobooki, zbiory muzyczne, filmy) na kwotę **6 942,59** zł. Ogółem na zakup zbiorów bibliotecznych wydatkowano **42 566,24** zł.

Zbiory Chełmskiej Biblioteki Publicznej uzupełnione zostały w roku sprawozdawczym o **2 308** egz. darów książkowych, **326** audiobooków, **94** egz. płyt muzycznych oraz **95** egz. filmów. Biblioteka otrzymała także w darze **147** sztuk zbiorów specjalnych (w tym regionalnych), takich jak materiały audiowizualne, fotografie, dokumenty życia społecznego i prace magisterskie.

Z usług Chełmskiej Biblioteki Publicznej w 2020 r. skorzystało **10 851** zarejestrowanych czytelników, zamieszkałych na obszarze miasta i powiatu chełmskiego (spadek o 2 476 w porównaniu do roku ubiegłego, spowodowany głównie pandemią). Najliczniejszą grupę użytkowników biblioteki stanowią osoby uczące się (ponad 37% ogółu czytelników). Użytkownicy biblioteki wypożyczyli w ciągu roku **168 767** jednostek zbiorów (**150 938** książek, **8 243** egz. prasy bieżącej i czasopism oprawnych oraz **9 586** jednostek zbiorów specjalnych). Z usług wypożyczalni międzybibliotecznej w ciągu roku skorzystało 26 osób, dla których sprowadzono 52 książki

z zasobów innych bibliotek.

W Bibliotece odnotowano **84 664** odwiedzin czytelników, w tym **865** osób skorzystało z bezpłatnego internetu.

Szczegółowe dane statystyczne za rok 2020 przedstawiają poniższe tabele:

Chełmska Biblioteka Publiczna (budynek przy ul. Partyzantów 40)	
Czytelnicy zarejestrowani	7353
Odwiedziny	51134
Liczba uczestników imprez	7657
Zbiory biblioteczne ogółem	184089
Wypożyczenia książek na zewnątrz	91068
Wypożyczenia książek i czasopism na miejscu	15063
Wypożyczenia zbiorów specjalnych	9572

Działalność filii Chełmskiej Biblioteki Publicznej:

	Filia nr 1	Filia nr 2	Filia nr 3
Czytelnicy	1097	990	1411
Czytelnicy do lat 15	259	244	196
Odwiedziny w wypożyczalni	7443	8643	8932
Odwiedziny w w czytelnii	123	138	253
Wypożyczenia książek na zewnątrz	16194	16160	19356
Wypożyczenia książek i czasopism na miejscu	309	542	489
Liczba uczestników imprez	0	165	22

Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i seniorów

Chełmska Biblioteka Publiczna im. M. P. Orsetti udostępnia osobom niewidomym i niedowidzącym tzw. książkę mówioną, zbiory audiowizualne, a także książki z dużą czcionką. Czyelnicy mogą samodzielnie zamawiać i rezerwować zbiory drogą online. Wypożyczalnia Audiowizualna posiada 8 czytników, które wypożyczane są przez seniorów i czytelników z dysfunkcją wzroku oraz 2 urządzenia do odtwarzania płyt CD – Victor Rider. Biblioteka współpracuje ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych LARIX w Warszawie, od którego systematycznie otrzymuje bezpłatnie książkę mówioną nagraną w formacie czytnika.

Aby zapewnić dostęp do biblioteki osobom starszym i niepełnosprawnym, w każdą środę dostarczane są zbiory biblioteczne do domów (w tym dla osób niesamodzielnych, podopiecznych MOPR) oraz do Warsztatów Terapii Zajęciowej, na telefoniczne zamówienie. Ilość obsłużonych czytelników – 36, odwiedzin – 204, wypożyczonych egz. zbiorów – 832.

W Czytelni ChBP (ul. Partyzantów 40) znajduje się jedno specjalistyczne stanowisko dla osób niedowidzących i niewidomych, które jest wyposażone w odpowiedni sprzęt komputerowy, umożliwiający osobom z dysfunkcją wzroku korzystanie z internetu i zbiorów bibliotecznych (konwersja tekstu, druk w alfabecie Braille'a oraz odczytywanie tekstu za pomocą syntezy mowy).

ChBP od lat współpracuje z Domem Pomocy Społecznej w Nowinach, gdzie biblioteka ma swój punkt biblioteczny.

Chełmska Biblioteka Publiczna współpracuje ze Stowarzyszeniem „Hospicjum Domowe”, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Chełmie, z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Chełmie, Niepubliczną Specjalną Szkołą Przesposabiającą do Pracy przy Akademii Umiejętności im. Małego Księcia, Środowiskowym Domem Samopomocy w Chełmie, Niepubliczną Szkołą Podstawową Razem, Niepubliczną Szkołą Przesposobienia do Pracy w Sawinie.

Wydarzenia zorganizowane dla osób o specjalnych potrzebach:

- 7 lutego – zwiedzanie biblioteki z grupą osób niepełnosprawnych - Niepubliczna Szkoła Przesposobienia do Pracy w Sawinie – 15 uczestników,
- 10 lutego – wizyta w bibliotece – Niepubliczna Szkoła Przesposobienia do Pracy w Sawinie – 9 uczestników,
- 27 lutego – wizyta bibliotekarzy w świetlicy szkolnej SP nr 8 w Chełmie – zajęcia w ramach programu „O osobach z niepełnosprawnościami”, przygotowanego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego – 30 uczestników,
- 29 lutego – Planszomania: rozgrywki gier planszowych – Akademia Małego Księcia – grupa osób z niepełnosprawnościami – 12 uczestników,
- spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych (uczestniczą 4 osoby niepełnosprawne i seniorzy) – 8 spotkań,

- udział w akcji „Gwiazdka dla Seniorów” (zbiórka darów świątecznych dla seniorów z DPS w Nowinach),
- seanse filmowe w ramach Klubu Dobrego Filmu – 18 projekcji.

Chełmska Biblioteka Cyfrowa

Serwis internetowy Chełmskiej Biblioteki Cyfrowej, w którym biblioteka udostępnia zdigitalizowane obiekty, działa od grudnia 2009 roku. Do najcenniejszych zasobów ChBC należą: starodruki (wydane do 1800 r.), prasa konspiracyjna i dokumenty życia społecznego z okresu II wojny światowej, czasopisma z XIX w. oraz zbiory regionalne. Stan zbiorów udostępnianych użytkownikom wynosi 11 863 publikacji.

Na koniec roku 2020 Chełmska Biblioteka Cyfrowa zarejestrowała:

- odwiedzin – 5 146 285,
- wyświetlonych publikacji – 76 675,
- wyszukiwań – 9 486,
- opublikowanych dokumentów - 1.

Od listopada 2015 r. zaprzestano czasowo publikowania nowych materiałów w ramach ChBC. Jest to spowodowane wyczerpaniem zasobów pamięci masowej i brakiem środków na rozbudowę infrastruktury cyfrowej ChBP.

Chełmska Biblioteka Cyfrowa jest zrzeszona w Federacji Bibliotek Cyfrowych.

Działalność kulturalno-oświatowa

W Bibliotece prowadzona jest działalność kulturalno-oświatowa, organizowane są:

- spotkania autorskie i promocje książek,
- sesje naukowe,
- wystawy,
- pokazy multimedialne,
- seanse filmowe,
- lekcje biblioteczne i wycieczki do biblioteki,
- zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży,
- szkolenia.

Spotkania autorskie i promocje książek

Jedną z podstawowych form popularyzacji czytelnictwa, organizowaną w bibliotece, są spotkania autorskie połączone z promocją książek.

W 2020 r. zorganizowano 9 spotkań autorskich, w których udział wzięło 920 osób.

- 24 stycznia – promocja 23. tomu „Rocznika Chełmskiego” - 80 uczestników.
- 21 lutego - wieczór poezji Kazimierzy Majdiuk – 110 osób.
- 28 lutego - spotkanie autorskie z Andrzejem Pilipiukiem - 110 uczestników.
- 4 września – spotkanie autorskie z Grzegorzem Kalinowskim oraz koncert Małej Orkiestry Dancingowej w ramach projektu „Książka i Muzyka” - 300 osób.
- 24 września – spotkanie autorskie z Markiem Dyjakiem w ramach projektu „Książka i Muzyka” - 80 osób.
- 30 września – spotkanie w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej – o życiu i twórczości Zofii Kossak - 60 osób.
- 8 października – spotkanie autorskie z Przemysławem Śmiechem połączone z koncertem zespołu Menele w ramach projektu „Książka i Muzyka” - 100 osób.
- 22 października – spotkanie autorskie z Tomaszem Organkiem w ramach projektu „Książka i Muzyka” - 50 osób.
- 29 października – spotkanie autorskie z Bartkiem Koziczyńskim w ramach projektu „Książka i Muzyka” - 30 osób.

Działalność wystawiennicza

W roku sprawozdawczym Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti zorganizowała 9 różnorodnych wystaw w *małej galerii* i galerii *Nova*, które obejrzało ok. 2 265 osób.

- 3 stycznia do 25 stycznia – wystawa malarstwa Anny Gumińskiej - 55 uczestników wernisażu, 230 osób zwiedzających.
- 5 lutego do 29 lutego - wystawa malarstwa Urszuli Bydlińskiej „Natchnienia”- bez wernisażu, 280 osób zwiedzających.
- 28 lutego do 15 marca – wystawa historyczna z okazji Narodowego Dnia Żołnierzy Wyklętych - bez wernisażu, 320 osób zwiedzających.
- 6 marca do 30 maja – wystawa malarstwa Renaty Boguszewskiej „Kobieca natura – malarstwo i pastel” - 45 uczestników wernisażu, 120 osób zwiedzających.
- 1 czerwca do 31 grudnia – wystawa regionalna „Herby gmin powiatu chełmskiego” - bez wernisażu, 350 osób zwiedzających.
- 18 czerwca do 15 lipca – wystawa twórczości osadzonych w ramach VIII Ogólnopolskiego Konkursu „Nowe życie starych przedmiotów” - 15 uczestników wernisażu, 80 osób zwiedzających.
- 7 sierpnia do 31 sierpnia – wystawa malarstwa twórców Stowarzyszenia Pasja - bez wernisażu, 120 osób odwiedzających.

- 11 września – do 6 października - wystawa malarstwa Anny Siłuch - 90 uczestników wernisażu, 350 zwiedzających.
- 9 października – do 31 grudnia - wystawa malarstwa Ireneusza Boguszewskiego - bez wernisażu, 210 osób odwiedzających.

Konferencje i wykłady

ChBP była współorganizatorem 4 przedsięwzięć popularnonaukowych, w których łącznie uczestniczyło 460 osób.

- 1 lutego – konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego - 200 uczestników.
- 28 lutego – konferencja ph. „Żołnierze Wyklęci, Żołnierze Niezłomni” z okazji Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych - 180 uczestników.
- 3 marca - wykład dra Eugeniusza Wilkowskiego „Żołnierze Wyklęci”- 35 osób.
- 29 września – sympozjum i koncert z okazji 80. rocznicy śmierci Pyłypa Pyłypczuka – 45 osób.

Projekcje filmowe

W 36 seansach filmowych uczestniczyło 3 230 widzów.

- 14 - 23 stycznia – cztery projekcje filmowe dla dzieci w ramach ferii zimowych - 595 uczestników.
- 6 - 7 lutego – pokaz filmów w ramach Grand OFF Festival – Najlepsze Niezależne Krótkie Filmy Świata - 60 uczestników.
- 14 lutego – filmowo-literackie Walentynki - 120 uczestników.
- 30 września – projekcja filmu dla młodzieży ze SP Nr 11 z okazji Dnia Chłopaka - 60 osób.
- Seanse filmowe w ramach KDF – 18 projekcji – 1690 osób.
- Projekcje filmów w ramach ferii w ChBP – 4 razy – 595 osób.
- Projekcje filmowe „Wakacyjne Kino ChBP” – 17 seansów, 705 osób.

Konkursy (3 konkursy, 54 uczestników)

- 23 marca – 17 kwietnia - konkurs online literacko-fotograficzny „Czytaj, rób zdjęcia, wygrywaj” - 9 osób.
- 6 kwietnia - 13 kwietnia – konkurs online dla dzieci „Świąteczna zakładka do książki” - 12 osób.
- 1 lipca – 30 września - konkurs online „Wyślij Książkę na wakacje – 33 uczestników.

Zajęcia literackie (27 spotkań, 411 uczestników)

- 9 czerwca - spotkanie prozycielnicze z kołem Młodych Odkrywców – 8 osób.
- 29 sierpnia – warsztaty literacko – plastyczne ph. „Ogród bajek” w ramach Nocy Kultury – 35 osób.
- Spotkania DKK dla dorosłych – 8 spotkań – 107 osób.
- Spotkania DKK dla dzieci – 12 spotkań – 106 osób (w tym 4 spotkania online).
- Zajęcia kreatywne na podstawie książki – 3 razy – 65 osób.
- Wizyty zewnętrzne w placówkach oświatowych – zajęcia literackie – 2 razy – 90 osób.

Wycieczki i lekcje biblioteczne (8 wydarzeń, 130 osób)

- Lekcje biblioteczne – 6 razy – 103 osoby.
- Zwiedzanie biblioteki – 2 razy – 27 osób.

Szkolenia zorganizowane przez ChBP (3 szkolenia, 63 uczestników)

- 21 maja – szkolenie online dla bibliotekarzy powiatu chełmskiego „Biblioteka w pandemii” - 25 osób.
- 18 listopada – szkolenie „Muzykoterapia w bibliotece” - 23 osoby.
- 23 listopada – szkolenie „Literatura żydowska” - 15 osób.

Inne akcje i wydarzenia

- 5 kwietnia – 30 czerwca – akcja online promująca czytelnictwo „Książki mojego życia” - 7 uczestników.
- 6 kwietnia - 15 kwietnia – e-wystawa „Świąteczne pocztówki sprzed lat” z prywatnych zbiorów czytelników ChBP.
- 16 kwietnia – 27 kwietnia – wspomnienia online o Longinie Janie Okoniu i jego twórczości, prezentacja dzieł L. J. Okonia przez chełmian.
- 1 września - 31 grudnia - akcja „Mała książka – wielki człowiek” (rozdawanie wyprawek książkowych dla najmłodszych czytelników – 105 osób w tym 84 nowo zapisanych).
- 2 listopada - 21 grudnia – udział w ogólnopolskiej akcji „Podziel się książką” (zbiórka książek na rzecz małych bibliotek gminnych).
- 10 listopada – e-wystawa „Niepodległość oczami artystów”.
- 7 grudnia - 19 grudnia – udział w akcji „Gwiazdka dla Seniorów” (zbiórka darów świątecznych dla seniorów z DPS w Nowinach).

- 22 grudnia – prezentacja online życia i twórczości Longina Jana Okonia – wirtualny spacer po Izbie Pamięci.
- Planszomania – gry planszowe – 4 razy – 57 osób.

Organizacja zajęć kulturalno-edukacyjnych w filiach ChBP ma na celu promowanie biblioteki w środowisku i zachętę mieszkańców okolicznych osiedli do czynnego korzystania ze zbiorów biblioteki. Filie współpracują ze szkołami, przedszkolami i innymi okolicznymi placówkami kulturalno-oświatowymi, integrując w ten sposób lokalne środowisko.

Szczególnie aktywna w kwestii organizacji wydarzeń jest Filia nr 2, która posiada wyodrębnioną wypożyczalnię dla dzieci i odpowiednie pomieszczenie. Agenda zorganizowała w I kwartale 2020 r. 8 zajęć, w których wzięło udział 165 dzieci.

- 23 stycznia - Ferie w bibliotece „Planszomania” - gry i zabawy z uczniami z kl. II z Niepublicznej Szkoły Podstawowej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Arka Nasz Dom - 9 osób.
- 31 stycznia - „Filatelistyka – moje hobby” - spotkanie z Anną Frymus, koordynatorem ds. filatelistyki – uczestnicy: dwie grupy z Przedszkola Miejskiego nr 10 w Chełmie – 43 osoby.
- 6 lutego - „Zima, zima, zima” – spotkanie z przedszkolakami z Przedszkola Miejskiego nr 10 w Chełmie – 22 osoby.
- 11 lutego - Spotkanie z przedstawicielami Miejskiej Policji w ramach cyklicznych spotkań pn. „Kim zostanę, gdy dorosnę...” z okazji Europejskiego Dnia Numeru Alarmowego 112 (10.02) - uczniowie z kl. II ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Chełmie - 13 osób.
- 18 lutego - Spotkanie z pracownikami Poczty Polskiej w ramach cyklicznych spotkań pn. „Kim zostanę, gdy dorosnę...” - uczniowie z kl. III ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Chełmie - 15 osób.
- 25 lutego - „Kosmos” – spotkanie z przedszkolakami z Przedszkola Miejskiego nr 10 w Chełmie; czytanie, dyskusja na temat planet układu słonecznego – 16 osób.
- 3 marca - Międzynarodowy Dzień Pisarzy – spotkanie z autorką książek dla dzieci Aliną Gierun, czytanie książek z przedszkolakami z Przedszkola Miejskiego nr 10 w Chełmie – 35 osób.

W roku 2020 r. zorganizowano w ChBP łącznie 117 różnorodnych przedsięwzięć kulturalno-oświatowych, w których uczestniczyły 7 844 osoby (w tym 9 zajęć ze 187 uczestnikami w filiach ChBP).

Działalność wydawnicza

ChBP prowadzi również działalność wydawniczą, we współpracy ze Stowarzyszeniem „Rocznik Chełmski” oraz z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Chełmie. W roku 2020

biblioteka była współwydawcą jednej publikacji o charakterze naukowym:

- *Rocznik Chełmski T. XXIV.*

Szkolenia

Corocznie biblioteka organizuje szkolenia dla bibliotekarzy bibliotek publicznych z terenu powiatu chełmskiego. Przy organizacji szkoleń współpracujemy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

W roku 2020 zorganizowano 3 szkolenia przeznaczone dla bibliotekarzy z bibliotek gminnych i ich filii oraz dwukrotnie indywidualne konsultacje (łącznie 5 spotkań o charakterze szkoleniowym), w których uczestniczyło 98 osób. Coroczne szkolenia dla bibliotekarzy bibliotek publicznych powiatu chełmskiego zostały znacznie ograniczone z powodu pandemii w roku sprawozdawczym.

Formy szkoleń i konsultacji metodycznych dla pracowników bibliotek gminnych powiatu chełmskiego:

- szkolenie online na platformie Zoom, we współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, w którym wzięło udział 25 osób,
- konsultacje związane ze sprawozdawczością GUS oraz ogólnopolskiego portalu Analiza Funkcjonowania Bibliotek za 2019 r. – 19 osób,
- konsultacje indywidualne dotyczące wypełniania i składania „Wniosku o udzielenie dofinansowania na zakup nowości wydawniczych w 2020 r. ze środków finansowych MKiDN pochodzących z budżetu państwa” - 16 osób.

Szkolenia dla pracowników merytorycznych ChBP:

- 18 listopada – Spotkanie autorskie z Sebastianem Artymiukiem. Muzykoterapia w bibliotece. Literacka Nagroda Nobla dla Luise Glück - 23 osoby,
- 23 listopada – Współczesna literatura żydowska. Edukacja filmowa w bibliotece - 15 osób.

Udział w szkoleniach zewnętrznych

Pracownicy biblioteki uczestniczą w różnych formach dokształcania i doskonalenia zawodowego, biorąc udział w szkoleniach zewnętrznych. W 2020 roku były to głównie bezpłatne szkolenia online. W 38 szkoleniach uczestniczyło 61 osób. Ponadto pracownicy ChBP mogli uczestniczyć w transmisjach na żywo lub obejrzeć relację z co najmniej 18 spotkań autorskich.

Szkolenie stacjonarne

- 27 - 28 lutego – Warsztaty „Myślenie krytyczne” (Goethe Institut, Warszawa, 1 osoba).

Szkolenia online

- 11 maja - Warsztaty „Myślenie krytyczne” (Goethe Institut, 1 osoba).
- 25 maja - „Co czytają twardziele - o literaturze dla mężczyzn”: szkolenie dla moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki (2 osoby).
- 28 maja - Szkolenie dla moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki „Zasmakuj w literaturze” - (2 osoby).
- 15 czerwca - Warsztaty „Myślenie krytyczne” (Goethe Institut, 1 osoba).
- 16 czerwca – Webinar dla moderatorów DKK „Trendy, tabu, kontrowersje” (1 osoba).
- 1 października – Webinarium "Dostępność w bibliotece – obsługa użytkowników ze specjalnymi potrzebami" (3 osoby).
- 13 października - Warsztaty komiksowe (1 osoba).
- 21 października - Warsztaty „Słowem po świecie” (2 osoby).
- 23 października – Warsztaty kaligrafii (2 osoby).
- 28 października – Działanie aplikacji „Microsoft Teams” (3 osoby).
- 4 listopada – Szkolenie dla moderatorów Dyskusyjnych Klubów Książki: przegląd nowości – dr Anna Marchewka (2 osoby).
- 13 listopada – Muzykoterapia w bibliotece (3 osoby).
- 24 listopada – Trening koncentracji i pamięci dla seniorów (3 osoby).
- 27 listopada – Szkolenie dla moderatorów DKK „Literatura skandynawska” - 1 osoba.
- 3 grudnia – Warsztaty edukacyjne na temat osób niesłyszących, niewidomych z elementami savoir vivre względem osób niepełnosprawnych (2 osoby).
- 14 - 15 grudnia – Warsztaty „Kreatywność w pracy bibliotekarzy” - 1 osoba.
- 17 grudnia - „Biblioteka dobrze zaprojektowana: krok po kroku” - 1 osoba.
- 21 grudnia – Wirtualna prezentacja biblioteki w Jeziorzanach – design inspirowany „Alicją w Krainie Czarów” - 1 osoba.

Szkolenia dla instruktorów online organizowane przez WBP im. H. Łopacińskiego (w każdym uczestniczyło 2 instruktorów powiatowych).

- 30 marca – Działalność bibliotek w okresie pandemii.
- 1 kwietnia – Praca zdalna i wewnętrzna w okresie zamknięcia bibliotek.
- 7 kwietnia – Sytuacja bibliotek w powiecie.
- 14 kwietnia – Rekomendacje Biblioteki Narodowej.
- 15 kwietnia – Platforma Zoom.
- 17 kwietnia – Nieczynne biblioteki - jak radzić sobie w pandemii: spotkanie z psychologiem.
- 23 kwietnia – Raportowanie dotyczące funkcjonowania bibliotek gminnych.
- 29 kwietnia – Rekomendacje BN związane z otwarciem bibliotek.
- 5 maja – Reżim sanitarny i zabezpieczenia w bibliotekach.

- 7 maja – Dokumentacja i procedury związane z profilaktyką zachorowań na COVID 19.
- 8 maja – Raport z działalności bibliotek w powiecie.
- 12 maja – Powrót czytelników do bibliotek.
- 29 czerwca – Wytyczne do sprawozdania za I półrocze 2020 r.
- 23 września – Szkolenie w ramach projektu „Nie siedź – sieciuj”.
- 26 października – Warsztaty dotyczące wzmocnienia komunikacji między bibliotekami powiatowymi woj. lubelskiego.
- 5 listopada - Szkolenie w ramach projektu „Nie siedź – sieciuj”.
- 17 listopada - Szkolenie w ramach projektu „Nie siedź – sieciuj”.
- 19 listopada – Szkolenie „Przezwyciężanie trudności i lęków w pandemii”.
- 24 listopada - Szkolenie w ramach projektu „Nie siedź – sieciuj”.

Spotkania autorskie online (transmisja przez WBP im. Hieronima Łopacińskiego)

- 2 kwietnia – Spotkanie z Michałem Rusinkiem.
- 3 kwietnia – Spotkanie z Olgą Tokarczuk.
- 4 kwietnia – Spotkanie z Grzegorzem Kasdepke.
- 6 maja – Spotkanie z Justyną Sobolewską.
- 10 maja – Spotkanie z Elizą Leszczyńską-Pieniak.
- 12 maja – Spotkanie z Zośką Papużanką.
- 3 czerwca – Spotkanie z Joanną Skwarek.
- 5 czerwca – Spotkanie z Magdaleną Witkiewicz.
- 8 czerwca – Spotkanie z Iloną Wiśniewską.
- 19 czerwca – Spotkanie z Magdaleną Grzebałkowską.
- 24 czerwca – Spotkanie z Hubertem Ronkiem.
- 26 czerwca – Spotkanie z Wojciechem Szotem.
- 7 października – Spotkanie z Joanną Kuciel-Frydryszak.
- 9 października – Spotkanie z Agnieszką Frączek.
- 10 października – Spotkanie z Barbarą Kosmowską.
- 26 listopada – Spotkanie z Joanną Czyszczkoń.
- 4 grudnia – Spotkanie z Justyną Bargielską.
- 12 grudnia – Spotkanie z Jackiem Komudą.

Opieka merytoryczna. Wyjazdy instruktorów

Chelmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti w Chełmie zgodnie z Porozumieniem zawartym pomiędzy Miastem Chełm a Powiatem Chełmskim z dnia 7 lutego 2003 roku oraz Anekssem z dnia 24 lutego 2020 roku w sprawie powierzenia prowadzenia zadań

publicznych z zakresu nadzoru merytorycznego i pomocy instrukcyjno-metodycznej na rzecz bibliotek publicznych z terenu powiatu chełmskiego, prowadziła całoroczny nadzór merytoryczny nad funkcjonującymi bibliotekami:

- 2 bibliotekami miejskimi,
- 2 bibliotekami miejsko – gminnymi,
- 12 bibliotekami gminnymi,
- 13 filiami bibliotecznymi (z 3 filiami ChBP),
- 16 punktami bibliotecznymi.

Bibliotekarzom z terenu powiatu chełmskiego udzielano porad i informacji w gabinecie metodycznym w siedzibie ChBP oraz telefonicznie; ogółem - 239 porad. Wyjazdy w teren – 34. Wysyłano także informacje do bibliotek z terenu powiatu drogą elektroniczną, dotyczące szkoleń, danych statystycznych, sprawozdań, wytycznych, rekomendacji etc. – 1 750 informacji.

Wyjazdy w teren obejmowały swoim zakresem pomoc merytoryczną bibliotekarzom, w tym:

- przygotowanie wniosków do MKiDN i Instytutu Książki,
- sprawdzanie poprawności wniosków o udzielenie dofinansowania na zakup nowości wydawniczych w 2020 r.,
- lustrację biblioteki,
- analizę pracy biblioteki,
- informowanie o programach dotyczących pozyskiwania dotacji,
- informowanie o konkursach, wystawach, spotkaniach autorskich,
- informowanie o akcjach i kampaniach promujących czytelnictwo,
- informowanie o szkoleniach i warsztatach dla pracowników bibliotek,
- pomoc w wypełnianiu sprawozdań GUS,
- wprowadzanie zbiorów w programie MAK+,
- prowadzenie dokumentacji bibliotecznej oraz całokształt pracy biblioteki.

Zestawienia i analizy statystyczne

Chełmska Biblioteka Publiczna w ramach nadzoru merytorycznego i prowadzenia własnej działalności wykonała:

- kwartalne zestawienia z działalności bibliotek publicznych powiatu chełmskiego,
- półroczne i roczne zestawienia danych związanych z funkcjonowaniem bibliotek publicznych powiatu chełmskiego i miasta Chełm,
- sprawozdania i analizy dotyczące działalności bibliotek publicznych z terenu powiatu chełmskiego i ChBP dla:

- Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie,
- Biblioteki Narodowej,
- Urzędu Miasta Chełm,
- Starostwa Powiatowego w Chełmie,
- Głównego Urzędu Statystycznego.

ChBP ponadto wydała cykliczny biuletyn „Biblioteki Publiczne: Miasta Chełm i powiatu ziemskiego. Wybrane dane statystyczne za 2019 rok” (do użytku wewnętrznego).

Komputeryzacja biblioteki

Od 2014 r. ChBP działa w systemie bibliotecznym SOWA2SQL/MARC21, który umożliwia automatyczne czynności: gromadzenie, opracowanie i udostępnianie zbiorów, księgi inwentarzowe, rejestry ubytków, udzielanie informacji, skontra zbiorów bibliotecznych i system wypożyczeń we wszystkich placówkach biblioteki. Zakres usług elektronicznych świadczonych przez bibliotekę:

- katalogi online (katalog.chbp.chelm.pl),
- możliwość zdalnego składania zamówień na materiały biblioteczne,
- możliwość zdalnego przedłużania terminów zwrotu materiałów bibliotecznych,
- elektroniczne (e-mail) powiadamianie o terminach zwrotu materiałów bibliotecznych,
- witryna internetowa Biblioteki,
- serwis Facebook,
- serwis Chełmskiej Biblioteki Cyfrowej.

W placówkach bibliotecznych można korzystać z bezpłatnego dostępu do internetu:

- hotspot (budynek główny Biblioteki),
- wydzielone stanowiska komputerowe dla czytelników (28 urządzeń):
 - 4 w Wypożyczalni Głównej,
 - 4 w Czytelni Głównej (w tym 1 stanowisko komputerowe przystosowane do obsługi przez osoby z dysfunkcjami wzroku - osoby niedowidzące i niewidome),
 - 6 w Wypożyczalni dla Dzieci (w tym konsola do gier i tablet),
 - 4 w Wypożyczalni Zbiorów Audiowizualnych (w tym konsola do gier),
 - 3 w Filii nr 1,
 - 5 w Filii nr 2 (w tym konsola do gier i tablet),
 - 3 w Filii nr 3.

W 2020 r. dostęp do komputerów był ograniczony do przeglądania katalogu online z powodu pandemii od maja do końca roku (stosownie do rekomendacji Biblioteki Narodowej związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa).

ChBP udostępnia wszystkim zainteresowanym internetowy serwis informacyjny

(www.chbp.chelm.pl), gdzie mogą zapoznać się z działalnością i zasobami biblioteki. Liczba odsłon witryny internetowej w roku 2020 wyniosła 235 272.

Większość komputerów pochodzi z roku 2008 (zakup w ramach projektu ze środków MKiDN), część została zakupiona jako wyposażenie nowego segmentu budynku w 2014 r. jako element realizacji zadania współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego. Baza sprzętowa wymaga odnowienia, obieg dokumentów odbywa się w sposób analogowy.

Wnioski o pozabudżetowe środki finansowe

Projekt zrealizowany:

„Książka i muzyka” - w ramach programu MKiDN „Partnerstwo dla książki” – projekt zakładał promocję czytelnictwa poprzez wdrażanie nowatorskich form popularyzacji, m.in. cykl wydarzeń literacko-muzycznych, koncerty połączone ze spotkaniami literackimi, eventy dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Koszt całkowity – 23 995 zł

Dofinansowanie – 19 150 zł

Środki własne – 4 845 zł

Projekt w trakcie realizacji (2020/2021):

„Wydarzenia kulturalne w ChBP” - w ramach programu Fundacji PZU – projekt zakłada zakup książek, audiobooków, płyt muzycznych i filmowych, spotkania autorskie, konkurs i spektakl teatralny dla dzieci.

Koszt całkowity – 32 594 zł

Dofinansowanie – 29 494 zł

Środki własne – 3 100 zł

Projekt złożony, do ewentualnej realizacji w 2021 r. (odrzucony):

„Modernizacja Chełmskiej Biblioteki Cyfrowej” w ramach programu MKiDN Infrastruktura Kultury – projekt zakłada zakup i wymianę sprzętu biblioteki cyfrowej.

Koszt całkowity – 417 500 zł

Dofinansowanie – 332 400 zł

Środki własne – 85 100 zł

Współpraca

Chełmska Biblioteka Publiczna współpracuje przy realizacji różnych przedsięwzięć z wieloma instytucjami, m.in.:

- Stowarzyszeniem „Rocznik Chełmski” (współwydawca Rocznika Chełmskiego),

- Chełmskim Towarzystwem Naukowym,
- Chełmską Grupą Literacką „Lubelska 36”,
- Chełmskim Domem Kultury,
- Muzeum Ziemi Chełmskiej im. W. Ambroziewicza w Chełmie,
- Wydawnictwem „TAWA”,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Chełmie,
- Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. H. Łopacińskiego w Lublinie,
- Wyższą Szkołą Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie,
- Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Chełmie,
- szkołami średnimi i podstawowymi z terenu Chełma i powiatu chełmskiego,
- przedszkolami miejskimi i niepublicznymi w Chełmie,
- Stowarzyszeniem Hospicjum Domowe im. ks. Malinowskiego,
- Katolickim Stowarzyszeniem „Civitas Christiana”,
- Stowarzyszeniem Twórczym „Pasja”,
- bibliotekami gminnymi powiatu chełmskiego,
- prasą lokalną i radiem „BON TON”,
- portalami informacyjnymi.

Wszystkie zadania realizowane przez Chełmską Bibliotekę Publiczną im. Marii Pauliny Orsetti w 2020 r. były promowane publikacjami w mediach lokalnych i nagraniami w Radiu Bon Ton, a także w serwisie internetowym biblioteki oraz na fanpage'u Facebooka <https://www.facebook.com/chbpchelm>. ChBP realizowała relacje z wydarzeń i udostępniała użytkownikom.

Dyrektor
Chełmskiej Biblioteki Publicznej
im. Marii Pauliny Orsetti w Chełmie
Robert Chełmicki

p.o. Dyrektora Departamentu
Alicja Siatka

**Informacja z wykonania planu finansowego
Chełmskiej Biblioteki Publicznej im. M. P. Orsetti w Chełmie
za 2020 rok**

I. PRZYCHODY

Plan przychodów ChBP w Chełmie na rok 2020 został określony w wysokości **3 439 955,00 zł**, wykonanie wyniosło **3 036 524,58 zł**, co przedstawia się następująco :

1. Dotacja podmiotowa :

plan 2 767 386,00 zł wykonanie wyniosło 2 767 386,00 zł

2. Dotacja celowa

plan 19 150,00 zł wykonanie wyniosło 19 150,00 zł

3. Dotacja celowa

plan 29 494,00 zł wykonanie wyniosło 26 544,60 zł

4. Dotacja celowa

plan 5 375,00 zł wykonanie wyniosło 5 375,00 zł

5. Pozostałe przychody

plan 392 800,00 zł wykonanie wyniosło 6 087,98 zł

6. Wpływy z usług :

plan 225 750,00 zł wykonanie wyniosło 211 783,84zł

7. Przychody finansowe :

plan 0,00 zł wykonanie wyniosło 197,16 zł

II. KOSZTY

Plan kosztów ChBP w Chełmie na rok 2020 został określony w wysokości **3 449 114,50 zł** wykonanie wyniosło **3 119 921,38 zł**, co przedstawia się następująco :

1. Wynagrodzenia :

plan 2 303 642,00 zł wykonanie wyniosło 2 212 597,90 zł

2. Pochodne od wynagrodzeń :

plan 491 801,00 zł wykonanie wyniosło 457 846,99 zł

3. Pozostałe koszty

plan 653 671,50 zł wykonanie wyniosło 449 476,49 zł

Stan zatrudnienia na dzień 31-12-2020 roku wynosił 51,75 etatów (53 pracowników).

GŁÓWNY KASJEROWY

mgr Renata Kalisz

p.o. Dyrektora Departamentu

Alicja Siatka

Dyrektor
Chełmskiej Biblioteki Publicznej
im. Marii Pauliny Orsetti w Chełmie

Robert Chełmicki